

HENOCH SCHONLEIN ΠΟΡΦΥΡΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ ΕΝΑΝΤΙ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

Καλαποθάκου Κανέλλα¹, Γεωργοπούλου Κωνσταντίνα-Ειρήνη¹, Βαλσάμη Μαρία-Ευγενία¹, Στεφανιώτου Σωτηρία¹, Κατσούλας Νικόλαος², Κουβίδου Χαρίκλεια³, Κορκολοπούλου Πηνελόπη², Εξαδακτύλου Δέσποινα¹

¹ΓΝΝΠ «Άγιος Παντελεήμων»-ΓΝΔΑ «Αγία Βαρβάρα», ² Α' Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, ³ ΓΝΑ «ο Ευαγγελισμός»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Henoch-Schonlein πορφύρα (purpura) (HSP) αποτελεί αυτοάνοση, συστηματική αγγειΐτιδα μικρών αγγείων η οποία προσβάλλει κυρίως παιδιά^{1,2}. Η διάγνωση βασίζεται στην παρουσία ψηλαφητής πορφύρας στο δέρμα και ενός από τα ακόλουθα: αρθρίτιδα/ αρθραλγία, κοιλιακό άλγος, αιματουρία/ πρωτεϊνουρία, και ιστολογικά ευρήματα ενδεικτικά λευκοκυτταροκλαστικής αγγειΐτιδας με εναποθέσεις ανοσοσφαιρίνης Α^{1,2}. Λοιμώξεις, εμβόλια, κακοήθεια έχουν ενοχοποιηθεί για πυροδότηση HSP¹.

ΣΚΟΠΟΣ

Έχει διατυπωθεί η υπόθεση ότι, τόσο η νόσηση, όσο και ο εμβολιασμός έναντι του κορωνοϊού (COVID-19), μπορεί να πυροδοτήσουν την εμφάνιση αυτοανόσων νοσημάτων^{3,4}. Παρουσιάζονται δύο περιπτώσεις ενηλίκων γυναικών με HSP μετά από εμβολιασμό έναντι COVID-19.

Εικ. 1 & 2: διαβρωτική βαλανίτδα (βαλανίτδα Follman) και ψωριασιόμορφη δερματίτιδα οσχέου νεοεμφανιζόμενου COVID-19

ΥΛΙΚΟ & ΜΕΘΟΔΟΣ

Α. Νεαρή γυναίκα, 23 ετών, εμφάνισε συμμετρικό κηλιδοβλατιδώδες πορφυρικό εξάνθημα κάτω άκρων (**Εικόνα 1**). Η ασθενής ανέφερε νόσο COVID-19 προ τετραμήνου και είχε λάβει την πρώτη δόση του εμβολίου BioNTech Pfizer έναντι του ιού COVID-19 δέκα ημέρες πριν την εμφάνιση του εξανθήματος.

ΥΛΙΚΟ & ΜΕΘΟΔΟΣ

Β. Γυναίκα 58 ετών παρουσίασε συμμετρικό, επηρμένο, πορφυρικό εξάνθημα κάτω άκρων με ταχεία επέκταση σε κοιλιακή χώρα και άνω άκρα. Προηγήθηκαν, συμπτώματα κόπωσης, κοιλιακού άλγους, φαρυγγαλγίας και ρινική συμφόρηση. Προ τριμήνου είχε λάβει τη δεύτερη δόση του εμβολίου BioNTech Pfizer έναντι του ιού COVID-19 (Εικόνες 2 & 3).

Εικ. 1: 23-χρονη με συμμετρικό πορφυρικό εξάνθημα κνημών, ποδοκνημικών 10 ημέρες μετά από εμβολιασμό έναντι Covid-19

Εικ. 2 & 3: 58-χρονη με ψηλαφητή πορφύρα κορμού, άνω και κάτω άκρων, 3 μήνες μετά από εμβολιασμό Covid-19

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Και στις δύο περιπτώσεις, στην ιστολογική εξέταση και τον άμεσο ανοσοφθορισμό ιστοτεμαχιδίου δέρματος υπήρχαν, αντίστοιχα, ευρήματα λευκοκυτταροκλαστικής αγγειΐτιδας με εναποθέσεις ονοσοσφαιρίνης A, συμπληρώματος (C3) και ινωδογόνου, συμβατά με HSP.

Στην πρώτη ασθενή, ο εργαστηριακός έλεγχος ανέδειξε ήπια λευκοκυττάρωση και μικρή αύξηση των δεικτών φλεγμονής. Στη δεύτερη ασθενή ανιχνεύτηκε λεύκωμα και αιμοσφαιρίνη στα ούρα.

Ολιγοήμερη χορήγηση από του στόματος μεθυλπρεδνιζολόνης (αρχική δόση 0,7 mg/kg με προοδευτική μείωση είχε ως αποτέλεσμα την πλήρη αποδρομή του εξανθήματος των ασθενών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ελάχιστες περιπτώσεις HSP μετά από εμβολιασμό ενηλίκων έναντι COVID-19 έχουν αναφερθεί έως τώρα στη βιβλιογραφία³⁻⁶. Αυτό εν μέρει θα μπορούσε να αποδοθεί σε ελλιπή διάγνωση και καταγραφή.

Αν και η HSP είναι συνήθως αυτοπεριοριζόμενη στα παιδιά, στους ενήλικες μπορεί να προκαλέσει σπειραματονεφρίτιδα και νεφρική ανεπάρκεια. Επιπλέον, επόμενη έκθεση στο εμβόλιο μπορεί να οδηγήσει σε εκ νέου έκλυση βαρύτερης HSP. Η ευαισθητοποίηση των Ιατρών στη διάγνωση αυτοανόσων νοσημάτων που έχουν προκύψει στα πλαίσια της πανδημίας COVID-19, είναι σημαντική.

Βιβλιογραφία

1. Yao-Hsu Yang, Hsin-Hui Yu, Bor-Luen Chiang, The diagnosis and classification of Henoch–Schönlein purpura: An updated review, *Autoimmunity Reviews*, Volume 13, Issues 4–5, 2014, Pages 355-358,
2. Ozen S, Pistorio A, Iusan SM, et al EULAR/PRINTO/PRES criteria for Henoch–Schönlein purpura, childhood polyarteritis nodosa, childhood Wegener granulomatosis and childhood Takayasu arteritis: Ankara 2008. Part II: Final classification criteria *Annals of the Rheumatic Diseases* 2010;69:798-806.
3. Kondo, M, Yamanaka, K. Possible HSP reactivation post-COVID-19 vaccination and booster. *Clin Case Rep.* 2021; 9:e05032.
4. El Hasbani, G., Taher, A.T., Jawad, A.S.M. and Uthman, I. (2021), Henoch-Schönlein purpura: Another COVID-19 complication. *Pediatr Dermatol*, 38: 1359-1360.
5. Sirufo, M.M.; Raggiunti, M.; Magnanimi, L.M.; et al. Henoch-Schönlein Purpura Following the First Dose of COVID-19 Viral Vector Vaccine: A Case Report. *Vaccines* **2021**, 9, 1078.
6. Grossman, ME, Appel, G, Little, AJ, et al. Post-COVID-19 vaccination IgA vasculitis in an adult. *J Cutan Pathol.* 2022; 49(4): 385- 387.